

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O FINANSIJSKOJ PODRŠCI PORODICI SA DECOM

Član 1.

U Zakonu o finansijskoj podršci porodici sa decom („Sl. Glasnik RS“ broj 16/02, 115/05 , 107/09 , 104/14 - US), u članu 4. stav 1. tačka 2) podtač. (4) i (6) brišu se i u podtački (7) reči: „dana pre“ brišu se.

Član 2.

U članu 6. stav 1. posle reči: „ne poseduju“ dodaju se reči: „u celini“.

Član 3.

U članu 13. stav 1. na kraju rečenice briše se tačka, stavlja zapeta i dodaju se reči: „a najkasnije do kraja narednog meseca u odnosu na mesec za koji je izvršen obračun.“

Posle stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„U slučaju da poslodavac ne izvrši obračun i isplatu naknade zarade u skladu sa stavom 1. ovog člana, obračun i isplatu naknade zarada vrši opštinska, odnosno gradska uprava iz sredstava obezbeđenih u budžetu republike.“

Posle dosadašnjeg stava 5. dodaje se novi stav koji glasi:

„Poslodavac je dužan da opštinskoj, odnosno gradskoj upravi dostavi dokaz o obračunu i isplati naknade zarade odmah po izvršenoj uplati, a najkasnije u roku od tri dana od izvršene uplate.“

Dosadašnji st. 2 – 5. postaju st. 3 – 6.

Dosadašnji stav 6. postaje stav 8.

Član 4.

U članu 14. stav 1. reči: „prvo, drugo, treće i četvrto“ menjaju se rečju: „svako“.

Stav 2. briše se.

Stav 6. menja se i glasi:

„Organ uprave nadležan za odlučivanje po zahtevu za ostvarivanje prava na roditeljski dodatak pribavlja po službenoj dužnosti u roku od 15 dana od prijema urednog zahteva svu potrebnu dokumentaciju i uverenje nadležnog organa starateljstva o ispunjenosti uslova iz st. 4. i 5. ovog člana.“

Član 5.

U članu 15. stav 1. posle reči: „i za četvrto“ dodaju se reči: „i svako naredno“.

U stavu 3. posle reči: „i četvrto“ dodaju se reči: „i svako naredno“.

Stav 4. briše se.

Član 6.

U članu 17. stav 1. reči: „prvo, drugo, treće i četvrto“ menjaju se rečju: „svako“, a posle reči: „u porodici“ dodaju se reči: „bez obzira na broj dece u porodici“.

Stav 2. briše se.

Stav 4. menja se i glasi:

„Hranitelj ili staratelj deteta može ostvariti pravo na dečiji dodatak za sopstvenu decu u porodici, bez obzira na broj sopstvene dece u porodici i za svako dete bez roditeljskog staranja.“

Član 7.

Posle člana 17. dodaje se novi član 17a koji glasi:

„Član 17a

Pravo na dečiji dodatak ostvaruje i roditelj koji samostalno vrši roditeljsko pravo i ispunjava uslove iz člana 17. ovog zakona u slučaju kada drugi roditelj ne ispunjava obavezu izdržavanja deteta.

pravo iz stava 1. ovog člana ostvaruje se do otpočinjanja redovne isplate obaveze izdržavanja deteta.

o pravu iz stava 1. ovog člana odlučuje ministarstvo nadležno za socijalna pitanja posebnim rešenjem na zahtev nadležnog centra za socijalni rad.“

Član 8.

U članu 19. stav 1. tačka 1) reči: „ iznosi do 2.750 dinara“ menjaju se rečima: „ne prelazi iznos četvrtine prosečne mesečne neto zarade za mesec u kome je podnet zahtev“.

Stav 2. menja se i glasi:

„Iznos utvrđen u stavu 1. tačka 1) ovog člana usklađuje se svake godine 1. aprila i 1. oktobra sa indeksom troškova života.“

Član 9.

U članu 22. stav 1. menja se i glasi:

„Visina dečijeg dodatka za svako dete u porodici pojediničano utvrđuje se u iznosu od 10% od prosečne mesečne neto zarade za mesec za koji se isplaćuje dečiji dodatak.“

Stav 2. briše se.

Član 10.

U članu 24. st. 2. i 3. brišu se.

Član 11.

U članu 34. st. 1. iznosi: „20.000 do 100.000“ menjaju se iznosima: „50.000 do 2.000.000“.

U stavu 2. iznos „50.000“ menja se iznosom: „500.000“.

U stavu 3. iznos: „10.000“ menja se iznosom: „150.000“.

Član 12.

U članu 35. st. 1. iznosi: „20.000 do 100.000“ menjaju se iznosima: „50.000 do 2.000.000“.

U stavu 2. iznos „50.000“ menja se iznosom: „500.000“.

U stavu 3. iznos: „10.000“ menja se iznosom: „150.000“.

Član 13.

Posle člana 35. dodaje se novi član 35a koji glasi:

„Član 35a

Novčanom kaznom od 50.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj poslodavac sa svojstvom pravnog lica i drugo pravno lice ako ne dostavi opštinskoj, odnosno gradskoj upravi dokaz o obračunu i isplati naknade zarade u skladu sa članom 13.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se poslodavac koji je privatni preduzetnik novčanom kaznom od 10.000 do 500.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 7.000 do 150.000 dinara.“

Član 14.

U članu 36. stav 1. iznos: „20.000“ menja se iznosom „150.000“.

Član 15.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „ Službenom glasniku Republike Srbije“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom sadržan je u članu 97. Ustava Republike Srbije, prema kome Republika Srbija, pored ostalog, uređuje i obezbeđuje sistem u oblastima zdravstva, socijalne zaštite, boračke i invalidske zaštite, brige o deci; sistem u oblasti radnih odnosa, zaštite na radu, zapošljavanja, socijalnog osiguranja i drugih oblika socijalne sigurnosti i druge odnose od interesa za Republiku Srbiju, u skladu sa Ustavom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Predlog izmena i dopuna Zakona o finansijskoj podršci porodicama sa decom bitno unapređuju položaj porodica i predviđa niz pozitivnih mera koje treba da daju dugoročni odgovor na podsticaj nataliteta i rađanja u Srbiji. U odnosu na postojeći zakon koji uređuje ovu oblast predložene izmene i dopune:

- predstavljaju sistemsko unapređenje odnosa prema deci,
- uključuju daleko veći broj korisnika u priznavanju prava,
- pospešuju materijalni položaj porodica sa decom,
- ne isključuju decu prema redu rođenja i nemaju diskriminatorski odnos u odnosu na kasnije rođenju decu,
- podižu cenzus za ostvarivanje prava, što je jedan od ključnih problema u postojećem zakonu,
- podstiču hraniteljstvo kao adekvatan oblik zaštite za decu bez roditeljskog staranja,
- dugoročno i povoljnije uređuju isplatu naknada zarade za vreme porodiljskog odsustva, odsustva radi nege deteta i odsustva radi produžene nege,
- manje su restriktivne u tretiranju prihoda koji su od uticaja za ostvarivanje prava,
- manje su restriktivne u tretiranju imovine koja je od uticaja za ostvarivanje prava,
- podsticajne su za porodice sa većim brojem dece,
- sadrže niz demografski pozitivnih mera za podsticaj rađanja,

Predlogom zakona predviđeno je da opštinska odnosno gradska uprava vrši isplatu naknada za vreme porodiljskog odsustva, odsustva sa rada radi nege deteta i odsustva sa rada radi posebne nege deteta u slučajevima kada to ne čini poslodavac. Time se bitno unapređuje zaštita velikog broja žena i sprečava njihov nepovoljan položaj kada poslodavac ne isplaćuje naknadu zarade zbog otežanog poslovanja ili drugih razloga.

Predlog zakona daje posebnu podršku hraniteljskim porodicama jer ih ne isključuje iz prava na ostvarivanje dečjeg dodatka.

Podizanje cenzusa za ostvarivanje prava na dečji dodatak pozitivno će uticati i povećaće obuhvat porodica i dece, čime se ispunjava stvarna svrha prava, jer je postojećim zakonskim rešenjima ovo pravo uskraćeno mnogima i zbog niskog limita za ostvarivanje prava i zbog ograničenja u redu rođenja dece.

U pogledu dece sa smetnjama u razvoju predlaže se rešenje koje uvažava realnost. Sadašnja praksa ukazuje da je u procesu inkuzivnog obrazovanja sve veći broj dece sa smetnjama u razvoju uključen u redovne a ne u posebne razvojne

grupe, te veliki broj predškolskih ustanova razvojne grupe više i nema, jer su deca uključena u redovne programe. Ovakvim predlogom veliki broj dece sa smetnjama u razvoju bio bi (a i sada su) isključen iz ovog prava. U cilju podrške inkluziji dece sa smetnjama u razvoju pravo na naknadu troškova boravka u predškolskim ustanovama ne ograničava se samo na onu decu koja su uključena u razvojne grupe, već se predlaže da to pravo pripadne i deci sa smetnjama upisanim u redovne grupe, bez obzira da li su ili ne ostvarila pravo na dečji dodatak.

Stvarna zaštita porodica sa decom ostvaruje se i predlogom da otpremnina u slučaju prestanka potrebe za radom zaposlenih usled tehnoloških, ekonomskih i organizacionih promena nije prihod od uticaja za ostarivanje prava na dečji dodatak, jer ta promena nije nastala ličnom voljom roditelja, a te se porodice dvostruko izlažu urušavanju materijalnog položaja (gubitak posla i uskraćivanje prava na dečji dodatak).

Paradoksalno je da u uslovima nadolazećeg siromaštva sve manji broj porodica sa decom ostaruje prava iz oblasti dečje zaštite i da je prepolovljen broj dece u odnosu na 2000. godinu koja ostvaruju pravo na dečji dodatak, iako on treba da bude bazični podsticaj. Iznos koji sada po ovom osnovu prima tek 25% dece u Srbiji ne pokriva ni osnovne potrebe, procedure za ostvarivanja prava su složene i često nepotrebne, te se predloženim izmenama insistira i na efikasnijem uređenju načina ostvarivanja prava i pojednostavljivanju procedura.

Predlogom zakona se rešava i pitanje onih samohranih roditelja koji ne mogu da ostvare prava na dečji dodatak zato što nisu iz objektivnih razloga ostvarili pravo na alimentaciju (dugi sudski postupci, ne odazivanje na ročišta, nepoznata adresa da bi se partner utužio...), kao i onih koji su to pravo formalno ostvarili, ali alimentacija se ne isplaćuje, pri čemu ulazi u obračun za ostvarivanje prava na dečji dodatak. Sve analize pokazuju da oko 70% roditelja odbija ili neuredno plaća alimentaciju, a čak 1/3 samohranih roditelja živi sa manje od 10 hiljada dinara po članu porodičnog domaćinstva. Predloženim izmenama i dopunama se priznaje pravo ovoj kategoriji roditelja da preko cenatara za socijalni rad od nadležnog ministarstva zatraže priznavanje prava na dečji dodatak do okončanja postupaka koji će urediti isplatu alimentacije od strane roditelja kome nije dete povereno na brigu i staranje.

Na osnovu svega navedenog jasno je da predložene izmene i dopune Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom bitno unapređuju materijalni položaj najugroženijih.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona se menja deo odredbi člana 4. Zakona, tako što se predviđa brisanje otpremnina u slučaju prestanka radnog odnosa i naknada za slučaj nezaposlenosti kao vrste prihoda koja ulaze u obračun prihoda od uticaja za ostvarivanje prava predviđenih Zakonom. Takođe se predviđa da se kao prihodi od uticaja za ostvarivanja prava uzimaju noćana i druga likvidna sredstva realizovana u godini podnošenja zahteva, a ne ona koja su realizovana u godini koja prethodi godini podnošenja zahteva.

Članom 2. se u članu 6. Zakona predviđa da pravo na dečji dodatak ne može da se ostvari ukoliko podnosilac zahteva, odnosno članovi njegove porodice poseduju **u celini** nepokretnost na teritoriji Republike Srbije. Ovom dopunom se otklanja mogućnost da nekome bude uskraćeno pravo na dečji dodatak kada poseduje deo nepokretnosti (suvlasnički udeo), budući da u takvim slučajevima pravo svojine je svedeno na голу svojinu, odnosno vlasnička ovlašćenja raspolaganja ili uživanja vrlo lako mogu da izostanu voljom ostalih suvlasnika (npr. u slučaju da ne postoji dogovor suvlasnika da se nepokretnost proda ili da se izdaje u zakup). Tada

suvlasnici imaju samo obaveze u pogledu nepokretnosti (održavanje, plaćanje poreza itd.) ali ne i koristi.

Članom 3. se interveniše u članu 13. Zakon u cilju efikasnije zaštite zaposlenih roditelja koji primaju naknadu zarade za vreme porodiljskog odsustva, odsustva sa rada radi nege deteta i odsustva sa rada radi posebne nege deteta. Predloženim dopunama se predviđa da poslodavac mora da obračuna i isplati naknadu zarade istovremeno sa obračunom i isplatom zarada ostalim zaposlenima, a najkasnije do kraja naradnog meseca. U slučaju kada poslodavac to ne učini, obračun i isplatu zarade vrši opštinska, odnosno gradska uprava iz republičkih budžetskih sredstava. Poslodavac je dužan da dostavi i dokaz o obračunu i isplati naknade zarade odmah, a najkasnije u roku od tri dana od izvršene uplate. Ova dopuna ima za cilj da prekine rasprostranjenu praksu da porodilje i zaposlene majke koje odsustvuju sa posla radi nege deteta, primaju sa velikim zakašnjenjima naknade zarada ili ih ne primaju uopšte, bez obzira što poslodavac ima pravo na refundiranje iz budžeta troškova naknade zarade.

Članom 4. Predloga zakona ukida se rešenje u članu 14. Zakona prema kome se pravo na roditeljski dodatak ostvaruje za prvih četvoro dece, a za ostalu decu po izuzetku. Predlogom se predviđa da se roditeljski dodatak ostvaruje za svako dete, bez obzira na broj dece. Predložena izmena sadrži i rešenje prema kome organ uprave nadležan za odlučivanje po zahtevu po službenoj dužnosti pribavlja svu dokumentaciju potrebnu za odlučivanje o zahtevu. Ovakvo rešenje je i u skladu sa odredbama ZUP-a.

Članom 5. Predloga zakona interveniše se u članu 15. Zakona, a intervencija je posledica predloženih izmena i dopuna u članu 14.

Članom 6. Predloga zakona se predlaže izmena člana 17. Zakona tako što se predviđa da se dečiji dodatak ostvaruje za svako dete u porodici bez obzira na broj dece, za razliku od postojećeg rešenja koje predviđa da se dečiji dodatak ostvaruje za prva četiri deteta po pravilu, a za ostalu decu po izuzetku. Pored toga predloženom izmenom se predviđa isto pravo i za hranitelja ili staratelja deteta – mogu ostvariti pravo na dečiji dodatak za svako sopstveno dete bez obzira na broj sopstvene dece (sadašnje rešenje predviđa da mogu pravo ostvariti za prva četiri sopstvena deteta).

Članom 7. predlaže se uvođenje novog člana 17a kojim se priznaje pravo roditelju koji samostalno vrši roditeljsko pravo, ukoliko ispunjava ostale uslove utvrđene zakonom, da ostvari i pravo na dečiji dodatak u slučajevima kada drugi roditelj ne ispunjava obavezu izdržavanja deteta. Ovo pravo se priznaje dok drugi roditelj ne počne sa redovnom isplatom izdržavanja.

Članom 8. vrši se izmena u članu 19. Zakona koji uređuje cenzus za ostvarivanje prava na dečiji dodatak. Zakonom je trenutno utvrđeno da pravo na dečiji dodatak može da se ostvari između ostalog ukoliko je mesečni neto prihod po članu porodice u poslednja tri meseca 2.750 dinara, s tim što se ovaj iznos usklađuje sa indeksom troškova života. Predlogom zakona se predviđa da cenzus bude utvrđen u iznosu četvrtine prosečne mesečne neto zarade za mesec u kome je podnet zahtev. Na ovaj način se podiže cenzus za ostvarivanje prava, širi se krug socijalno ugroženih lica kojima bi se priznalo pravo na dečiji dodatak. Istim članom se predviđa da se usklađivanje sa indeksom troškova života vrši dva puta godišnje.

Članom 9. menja se deo odredbi člana 22. Zakon tako što se umesto apsolutnog iznosa visine dečijeg dodatka predviđaju kriterijumi za određivanje njegove visine – visina dečijeg dodatka za svako dete u porodici pojedinačno utvrđuje se u iznosu od 10% od prosečen mesečne neto zarade za mesec za koji se isplaćuje dečiji dodatak.

Članom 10. Predloga zakona predviđa se brisanje st. 2. i 3. člana 24. Zakona, odnosno predviđa se da deca predškolskog uzrasta sa smetnjama u razvoju imaju pravo na naknadu dela troškova boravka u predškolskoj ustanovi bez obzira da

li ostvaruju pravo na dečiji dodatak, odnosno i kada se nisu u posebnoj grupi za decu sa smetnjama u razvoju .

Članom 11. i članom 12. vrše se izmene u čl. 34. i 35. usaglašavanjem raspona novčanih kazni sa rasponima novčanih kazni koji su utvrđeni Zakonom o prekršajima.

Članom 13. dodaje se novi član 35a kojim se predviđa prekršaj i kazna za prekršaj učinjen nedostavljanjem dokaza o obračunu i isplati zarade u skladu sa članom 13. (izmena predviđena članom 3. Predloga).

Članom 14. menja se gornja granica novčane kazne za prekršaj utvrđen u članu 36. Zakona, a u skladu sa Zakonom o prekršajima.

Članom 15. Predloga zakona propisan je rok za stupanje na snagu zakona.

IV. ANALIZA EFEKATA PROPISA

Predloženim izmenama i dopunama postićiće se bolja zaštita porodice sa decom i stvaranje uslova za podizanje nataliteta kroz podizanje cenzusa za ostvarivanje prava na dečiji dodatak, utvrđivanjem primerenijih iznosa dečijeg dodatka, priznavanjem prava na dečiji i roditeljski dodatak bez obzira na broj dece, ravnopravni položaj hranitelja i staratelja, a posebno će se zaštititi porodilje i majke na odsustvu radi nege deteta u pogledu redovnosti isplate nakande zarada, kao i samohrani roditelji u slučajevima kada drugi roditelj ne izvršava obavezu isplate izdržavanja deteta.

V. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona potrebna su dodatna sredstva prema proceni ministarstava nadležnih za poslove finansija i za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja.

VI. PREGLED ODREDBA VAŽEĆEG PROPISA KOJE SE MENJAJU

Član 4.

Prihodi od uticaja na ostvarivanje prava predviđenih ovim zakonom, a koji se utvrđuju u prosečnom mesečnom iznosu, na osnovu ostvarenih prihoda u tri meseca koja prethode mesecu u kome je podnet zahtev, jesu:

- 1) prihodi koji podležu oporezivanju prema zakonu kojim se uređuje porez na dohodak građana;
- 2) prihodi ostvareni od:
 - (1) penzija i invalidnina;
 - (2) primanja po propisima o pravima ratnih invalida;
 - (3) srodnika koji imaju zakonsku obavezu izdržavanja;
 - (4) ~~otpremnina u slučaju prestanka potrebe za radom zaposlenih usled tehnoloških, ekonomskih ili organizacionih promena ostvarenih u godini dana pre podnošenja zahteva;~~
 - (5) naknada po osnovu socijalnih programa;
 - (6) ~~naknada za vreme nezaposlenosti;~~
 - (7) realizovanih novčanih i drugih likvidnih sredstava u godini ~~dana~~ pre podnošenja zahteva;
 - (8) neregistrovane delatnosti.

Kada se prihod utvrđuje u paušalnom iznosu za prihod se uzima osnovica za obračunavanje doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje.

Prihodi koji se iskazuju kao godišnji uzimaju se u visini prosečnog mesečnog iznosa.

Član 6.

Pravo na dečiji dodatak može se ostvariti ukoliko podnosilac zahteva, odnosno članovi njegove porodice, ne poseduju U CELINI nepokretnosti na teritoriji Republike Srbije, osim odgovarajućeg stambenog prostora koji odgovara potrebama pojedinca, odnosno porodice.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, pravo na dečiji dodatak može se ostvariti ukoliko podnosilac zahteva, odnosno članovi njegove porodice, koji ostvaruju dohodak od poljoprivrede, ne poseduju nepokretnosti na teritoriji Republike Srbije, osim odgovarajućeg stambenog prostora koji odgovara potrebama pojedinca, odnosno porodice i drugih nužnih ekonomskih zgrada u poljoprivrednom domaćinstvu i zemljišta u površini do dva hektara po članu porodice.

Član 13.

Obračun i isplatu naknade zarade vrši poslodavac istovremeno sa obračunom i isplatom zarada zaposlenima, A NAJKASNIJE DO KRAJA NAREDNOG MESECA U ODNOSU NA MESEC ZA KOJI JE IZVRŠEN OBRAČUN.

U SLUČAJU DA POSLODAVAC NE IZVRŠI OBRAČUN I ISPLATU NAKNADE ZARADE U SKLADU SA STAVOM 1. OVOG ČLANA, OBRAČUN I ISPLATU NAKNADE ZARADA VRŠI OPŠTINSKA, ODNOSNO GRADSKA UPRAVA IZ SREDSTAVA OBEZBEĐENIH U BUDŽETU REPUBLIKE

Poslodavac je dužan da opštinskoj, odnosno gradskoj upravi dostavi dokaze o visini osnovne zarade zaposlenog za 12 meseci koji prethode mesecu otpočinjanja odsustva.

Za korisnike prava iz člana 10. stav 1. tačka 2) ovog zakona koji nemaju druge zaposlene, obračun i isplatu naknade zarada vrši opštinska, odnosno gradska uprava iz sredstava obezbeđenih u budžetu Republike.

Opštinska, odnosno gradska uprava vrši prenos sredstava poslodavcu iz stava 1. ovog člana iz sredstava obezbeđenih u budžetu Republike.

Poslodavcu iz stava 1. ovog člana prenos sredstava vrši se po dostavljanju dokaza da je isplatio naknadu zarade zaposlenom.

POSLODAVAC JE DUŽAN DA OPŠTINSKOJ, ODNOSNO GRADSKOJ UPRAVI DOSTAVI DOKAZ O OBRAČUNU I ISPLATI NAKNADE ZARADE ODMAH PO IZVRŠENOJ UPLATI, A NAJKASNIJE U ROKU OD TRI DANA OD IZVRŠENE UPLATE.

Ministar nadležan za finansije i ministar nadležan za socijalna pitanja sporazumno propisuju način i postupak prenosa sredstava za isplatu naknade zarade zaposlenima za vreme porodiljskog odsustva, odsustva sa rada radi nege deteta i odsustva sa rada radi posebne nege deteta.

2. Roditeljski dodatak

Član 14.

Roditeljski dodatak ostvaruje majka za ~~prvo, drugo, treće i četvrto~~ SVAKO dete pod uslovom da je državljanin Republike Srbije, da ima prebivalište u Republici Srbiji i da ostvaruje pravo na zdravstvenu zaštitu preko Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje.

~~Izuzetno, ako majka koja ima troje dece a u sledećem porođaju rodi dvoje ili više dece, ostvariće pravo na roditeljski dodatak i za svako rođeno dete u tom porođaju, a na osnovu posebnog rešenja ministarstva nadležnog za socijalna pitanja.~~

Redosled rođenja utvrđuje se prema broju živorođene dece majke u momentu podnošenja zahteva za ostvarivanje prava na roditeljski dodatak.

Pravo iz stava 1. ovog člana ostvaruje majka koja neposredno brine o detetu za koje je podnela zahtev, čija deca prethodnog reda rođenja nisu smeštena u ustanovu

socijalne zaštite, hraniteljsku porodicu ili data na usvojenje, i koja nije lišena roditeljskog prava u odnosu na decu prethodnog reda rođenja.

Pravo iz stava 1. ovog člana izuzetno priznaće se i ukoliko je dete prethodnog reda rođenja smešteno u ustanovu zbog potrebe kontinuirane zdravstvene zaštite i nege, odnosno ako postoji opravdani razlog za smeštaj deteta prethodnog reda rođenja sa smetnjama u mentalnom razvoju stepena teže i teške mentalne ometenosti, sa teškim telesnim oboljenjima i oštećenjima, kao i sa višestrukim smetnjama u razvoju, a po prethodno pribavljenom mišljenju ministarstva nadležnog za socijalna pitanja.

~~Uz zahtev za ostvarivanje prava na roditeljski dodatak podnosi se potrebna dokumentacija i uverenje nadležnog organa starateljstva o ispunjenosti uslova iz st. 4. i 5. ovog člana.~~

ORGAN UPRAVE NADLEŽAN ZA ODLUČIVANJE PO ZAHTEVU ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA RODITELJSKI DODATAK PRIBAVLJA PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI U ROKU OD 15 DANA OD PRIJEMA UREDNOG ZAHTEVA SVU POTREBNU DOKUMENTACIJU I UVERENJE NADLEŽNOG ORGANA STARATELJSTVA O ISPUNJENOSTI USLOVA IZ ST. 4. I 5. OVOG ČLANA.

Pravo na roditeljski dodatak, ako ispunjava uslove iz st. 1-5. ovog člana, može ostvariti i otac deteta, ukoliko majka deteta nije živa, ukoliko je napustila dete ili je iz objektivnih razloga sprečena da neposredno brine o detetu.^[2]

Uslovi za ostvarivanje prava na roditeljski dodatak utvrđuju se u odnosu na dan podnošenja zahteva.

Član 15.

Roditeljski dodatak isplaćuje se jednokratno počevši od juna 2002. godine i iznosi za drugo dete 50.000 dinara, za treće dete 90.000 dinara i za četvrto I SVAKO NAREDNO dete 120.000 dinara.

Roditeljski dodatak za prvo dete isplaćuje se jednokratno, počevši za svu prvorodenu decu od 1. januara 2006. godine, i utvrđuje se u visini od 20.000 dinara.

Roditeljski dodatak za drugo, treće i četvrto I SVAKO NAREDNO dete isplaćuje se u 24 jednake mesečne rate, počevši za svu novorođenu decu od 1. januara 2006. godine.

~~Iznos roditeljskog dodatka za decu iz člana 14. stav 2. isplaćuje se u iznosu utvrđenom za četvrto dete.~~

Roditeljski dodatak utvrđen u st. 2. i 3. ovog člana usklađuje se 1. aprila i 1. oktobra tekuće godine, na osnovu statističkih podataka, sa kretanjem troškova života na teritoriji Republike u prethodnih šest meseci, a njegov nominalni iznos utvrđuje rešenjem ministar nadležan za socijalna pitanja.

Visina roditeljskog dodatka utvrđuje se u odnosu na dan rođenja deteta.

Zahtev za ostvarivanje prava na roditeljski dodatak sa potrebnom dokumentacijom podnosi se najkasnije do navršenih šest meseci života deteta.

3. Dečiji dodatak

Član 17.

Dečiji dodatak ostvaruje jedan od roditelja koji neposredno brine o detetu, koji je državljanin Republike Srbije, ima prebivalište na teritoriji Republike Srbije i ostvaruje pravo na zdravstvenu zaštitu preko Republičkog zavoda za zdravstveno osiguranje, za ~~prvo, drugo, treće i četvrto~~ SVAKO dete po redu rođenja u porodici BEZ OBZIRA NA BROJ DECE U PORODICI, od dana podnetog zahteva, pod uslovima predviđenim ovim zakonom.

~~Izuzetno od stava 1. ovog člana majka koja ima troje dece a u sledećem porođaju rodi dvoje ili više dece, ostvariće pravo na dečiji dodatak i za svako rođeno dete u tom porođaju, a na osnovu posebnog rešenja ministarstva nadležnog za socijalna pitanja.~~

Pod uslovima iz stava 1. ovog člana pravo na dečiji dodatak ima i hranitelj i staratelj deteta.

~~Izuzetno od stava 1. ovog člana hranitelj ili staratelj deteta može ostvariti pravo na dečiji dodatak za najviše četvoro sopstvene dece u porodici i za svako dete bez roditeljskog staranja.~~

HRANITELJ ILI STARATELJ DETETA MOŽE OSTVARITI PRAVO NA DEČIJI DODATAK ZA SOPSTVENU DECU U PORODICI BEZ OBZIRA NA BROJ SOPSTVENE DECE U PORODICI I ZA SVAKO DETE BEZ RODITELJSKOG STARANJA.

Strani državljanin koji radi na teritoriji Republike Srbije ostvaruje dečiji dodatak, ako je to određeno međunarodnim sporazumom, pod uslovima predviđenim ovim zakonom.

Dečiji dodatak pripada deci koja žive i školuju se na teritoriji Republike Srbije, ako međunarodnim sporazumom nije drugačije određeno.

Dečiji dodatak pripada detetu do navršenih 19 godina života, ako se u svojstvu redovnog učenika nalazi na školovanju.

Dečiji dodatak pripada i detetu koje iz opravdanih razloga ne započne školovanje, odnosno koje započne školovanje kasnije ili prekine školovanje u svojstvu redovnog učenika, i to za sve vreme trajanja sprečenosti, a najdalje do 19 godina života.

Izuzetno od stava 6. ovog člana, dečiji dodatak pripada i posle navršenih 19 godina života za dete za koje je donet akt o razvrstavanju, sve dok je obuhvaćeno vaspitno-obrazovnim programom i programom osposobljavanja za rad, a za dete nad kojim je produženo roditeljsko pravo najduže do 26 godina.

Član 17a

PRAVO NA DEČIJI DODATAK OSTVARUJE I RODITELJ KOJI SAMOSTALNO VRŠI RODITELJSKO PRAVO I ISPUNJAVA USLOVE IZ ČLANA 17. OVOG ZAKONA U SLUČAJU KADA DRUGI RODITELJ NE ISPUNJAVA OBAVEZU IZDRŽAVANJA DETETA.

PRAVO IZ STAVA 1. OVOG ČLANA OSTVARUJE SE DO OTPOČINJANJA REDOVNE ISPLATE OBAVEZE IZDRŽAVANJA DETETA.

O PRAVU IZ STAVA 1. OVOG ČLANA ODLUČUJE MINISTARSTVO NADLEŽNO ZA SOCIJALNA PITANJA POSEBNIM REŠENJEM NA ZAHTEV NADLEŽNOG CENTRA ZA SOCIJALNI RAD.

Član 19.

Pravo na dečiji dodatak ostvaruje se:

- 1) ako ukupan mesečni prihod umanjen za poreze i doprinose, po članu porodice ostvaren u tri meseca koji prethode mesecu u kome je podnet zahtev ~~iznosi do 2.750 dinara~~ NE PRELAZI IZNOS ČETVRTINE PROSEČNE MESEČNE NETO ZARADE ZA MESEC U KOME JE PODNET ZAHTEV, a ukupan mesečni katastarski prihod po članu porodice u prethodnoj godini ne prelazi iznos od 3% prosečnog katastarskog prihoda po jednom hektaru plodnog zemljišta u prethodnoj godini ili je ostvaren od zemljišta do 500 m² na kome je podignuta stambena zgrada;
- 2) ako ukupan mesečni katastarski prihod po članu porodice u prethodnoj godini iznosi do 7% prosečnog katastarskog prihoda po jednom hektaru plodnog zemljišta u prethodnoj godini, a porodica ne ostvaruje druge prihode.

~~Iznos od 2.750 dinara utvrđen u stavu 1. tačka 1) ovog člana jeste iznos za jun 2002. godine i usklađuje se sa indeksom troškova života.~~

IZNOS UTVRĐEN U STAVU 1. TAČKA 1) OVOG ČLANA USKLAĐUJE SE SVAKE GODINE 1. APRILA I 1.OKTOBRA SA INDEKSOM TROŠKOVA ŽIVOTA.

Član 22.

~~Visina dečijeg dodatka za mesec jun 2002. godine, za prvo, drugo, treće i četvrto dete iznosi 900 dinara.~~

VISINA DEČIJEG DODATKA ZA SVAKO DETE U PORODICI POJEDINIČANO UTVRĐUJE SE U IZNOSU OD 10% OD PROSEČNE MESEČNE NETO ZARADE ZA MESEC ZA KOJI SE ISPLAĆUJE DEČIJI DODATAK.

~~Visina dečijeg dodatka usklađuje se 1. aprila i 1. oktobra tekuće godine, na osnovu statističkih podataka, sa kretanjem troškova života na teritoriji Republike u prethodnih šest meseci.~~

Iznos dečijeg dodatka, utvrđen u skladu sa st. 1. i 2. ovog člana, za samohrane roditelje, hranitelje, staratelje i roditelje dece sa smetnjama u razvoju uvećava se za 30%.

Za dete za čije se obrazovanje ili rehabilitaciju potpuno ili više od 50% obezbeđuju sredstva iz javnih rashoda iznos dečijeg dodatka umanjuje se za 50%.

Nominalne iznose dečijeg dodatka, u skladu sa st. 1. do 4. ovog člana, utvrđuje ministar nadležan za socijalna pitanja.

5. Naknada troškova boravka u predškolskoj ustanovi za decu sa smetnjama u razvoju

Član 24.

Deca predškolskog uzrasta sa smetnjama u razvoju imaju pravo na naknadu dela troškova boravka u predškolskoj ustanovi koja se nalazi u mreži ustanova koju utvrđuje opština, odnosno grad, u visini učešća korisnika u ceni usluge.

~~Pravo na naknadu troškova u skladu sa stavom 1. ovog člana ostvaruju deca sa smetnjama u razvoju, pod uslovom da je za njih ostvareno pravo na dečiji dodatak u skladu sa ovim zakonom.~~

~~Predškolskoj ustanovi u kojoj se organizuje posebna grupa za decu sa smetnjama u razvoju obezbeđuje se naknada troškova po detetu u visini učešća korisnika u ceni usluge.~~

IV. KAZNENE ODREDBE

Član 34.

Novčanom kaznom od ~~20.000 do 100.000~~ 50.000 DO 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj poslodavac sa svojstvom pravnog lica ako ne izvrši obračun i isplatu naknade zarade u skladu sa članom 13. ovog zakona, odnosno ako obračuna i isplati više od iznosa koji bi se utvrdio u skladu sa čl. 10. do 13. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se poslodavac koji je privatni preduzetnik novčanom kaznom od 10.000 do ~~50.000~~ 500.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 7.000 do ~~40.000~~ 150.000 dinara.

Član 35.

Novčanom kaznom od ~~20.000 do 100.000~~ 50.000 DO 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj poslodavac sa svojstvom pravnog lica i drugo pravno lice ako izda neistinitu potvrdu o ostvarenim prihodima podnosioca zahteva iz člana 4. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se poslodavac koji je privatni preduzetnik novčanom kaznom od 10.000 do ~~50.000~~ 500.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 7.000 do ~~40.000~~ 150.000 dinara.

Član 35a

NOVČANOM KAZNOM OD 50.000 DO 2.000.000 DINARA KAZNIĆE SE ZA PREKRŠAJ POSLODAVAC SA SVOJSTVOM PRAVNOG LICA I DRUGO PRAVNO

LICE AKO NE DOSTAVI OPŠTINSKOJ, ODNOSNO GRADSKOJ UPRAVI DOKAZ O OBRAČUNU I ISPLATI NAKNADE ZARADE U SKLADU SA ČLANOM 13.

ZA PREKRŠAJ IZ STAVA 1. OVOG ČLANA KAZNIĆE SE POSLODAVAC KOJI JE PRIVATNI PREDUZETNIK NOVČANOM KAZNOM OD 10.000 DO 500.000 DINARA.

ZA PREKRŠAJ IZ STAVA 1. OVOG ČLANA KAZNIĆE SE I ODGOVORNO LICE U PRAVNOM LICU NOVČANOM KAZNOM OD 7.000 DO 150.000 DINARA.

Član 36.

Novčanom kaznom od 10.000 do ~~20.000~~150.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u opštinskoj, odnosno gradskoj upravi, ukoliko nenamenski koristi sredstva za isplatu prava predviđenih ovim zakonom.

**OBRAZAC IZJAVE O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE
UNIJE**

1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa

Narodni poslanik Marko Đurišić.

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom

Law proposal on amendments and supplements to the Law on Financial Support to the Families with Children

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno sa odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum)

a) Odredba Sporazuma i Prelaznog sporazuma koja se odnose na normativnu saržinu propisa

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

d) Veza sa Nacionalnim programom za integraciju Republike Srbije u Evropsku uniju

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije

a) Navođenje primarnih izvora prava EU i usklađenost sa njima /

b) Navođenje sekundarnih izvora prava EU i usklađenost sa njima /

v) Navođenje ostalih izvora prava EU i usklađenost sa njima /

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost /

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije /

5. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost treba konstatovati tu činjenicu. U ovom slučaju nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa.

Sekundarni izvori prava Evropske unije koji postoje u ovoj oblasti nisu relevantni sa stanovišta materije koju obrađuje ovaj predlog zakona, tako da se uz ovaj predlog zakona se ne dostavlja Tabela usklađenosti.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava EU prevedeni na srpski jezik?

/

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik EU?

/

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

/

Potpis rukovodioca organa organa državne uprave, odnosno drugog ovlašćenog predlagača propisa, datum i pečat

Beograd, 12. septembar 2016. godine

NARODNI POSLANIK